

Folketingets Social-, Indenrigs- og Børneudvalg

Holmens Kanal 22
1060 København K
Telefon 33 92 93 00
sm@sm.dk
www.socialministeriet.dk

Sagsnr.

2017 - 6711

Doknr.

529709

Dato

21-12-2017

Folketingets Social-, Indenrigs- og Børneudvalg har d. 5. december 2017 stillet følgende spørgsmål nr. 106 (alm. del) til børne- og socialministeren, som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Karin Nødgaard (DF).

Spørgsmål nr. 106:

”Vil ministeren oplyse, om ministeren forud for forhandlingsudspillet til satspuljeaftalen 2018-2021 prioriterede indsatser, der er baseret på gode evalueringsresultater, jf. ministeriets datastrategi og oprettelse af en særskilt afdeling til analyse og datastrategi i 2015? Spørgsmålet stilles med henvisning til Rigsrevisionens beretning med Statsrevisorernes bemærkninger (nr. 6/2017) om viden fra puljer på socialområdet.”

Svar:

Veldokumenterede socialfaglige metoder kan ikke bare hjælpe den enkelte modtager af en social indsats, men også sikre en bedre udnyttelse af de mange ressourcer, samfundet hvert år bruger på sociale indsatser.

Derfor arbejder Børne- og Socialministeriet på at styrke vidensgrundlaget og fremme en mere analyse- og datadrevet styring og prioritering på området. Arbejdet sker blandt andet ved at udvikle, sanere og kvalitetssikre indsamlingen af data på socialområdet i tæt samarbejde med interessenter og aktører og gennem evalueringer og analyser, der skaber ny viden og sætter fokus på, hvad der virker.

Børne- og Socialministeriet arbejder ud fra en Strategi for udvikling af sociale indsatser, som bygger på eksisterende erfaringer med at udvikle og udbrede sociale metoder med gode evalueringsresultater. Strategien understøtter, at de afsatte ressourcer på socialområdet får større effekt og går til indsatser, der virker for den enkelte. Den understøtter derfor også arbejdet med at sikre størst mulig effekt af midlerne, der afsættes i de årlige aftaler om udmøntning af satspuljen.

Regeringens sociale mål sætter en retning for udviklingen af den sociale indsats. Den sociale indsats skal gøre en reel forskel for børn, unge og voksne. Det gør den bedst, hvis indsatserne bygger på faktisk viden om, hvad der virker. Det er vigtigt at pointere, at det ikke udelukkende drejer sig om udvikling af konkrete, vidensbaserede borgerrettede metoder. Det er også vigtigt at få viden om organisationsformer, der understøtter en helhedsorienteret og koordineret indsats i kommunerne eller effektive måder at indrette den kommunale sagsbehandling på, så den understøtter, at borgerne får den mest effektive indsats. Ligeledes handler det om at tilvejebringe den nødvendige viden om strukturer på socialområdet og mulige behov for fx justering af lovgivning for at fremme en bedre og mere effektiv indsats på fx plejefamilieområdet, en mere strate-

gisk retning for civilsamfundet eller en mere effektiv og virkningsfuld og indsats for udsatte borgere og personer med handicap.

I regeringens prioriteringsoplæg til satspuljen for 2018 er der prioriteret indsatser, der på forskellige måder bygger på viden. Det gælder fx i forhold til at pege på behovet for indsatsen, positive evalueringresultater, der kan lægges til grund for videreudvikling eller udbredelse eller andre indsigter, der på forskellig vis er lagt til grund for den konkrete indsats. De enkelte initiativer på børne- og socialområdet gennemgås forneden:

Handlingsplan til bekæmpelse af hjemløshed

Regeringens udspil til handlingsplan til bekæmpelse af hjemløshed, som indgik i prioriteringsoplægget for satspuljen for 2018, er i høj grad baseret på positive evalueringresultater, ligesom viden om målgruppen og indsatserne fra en række undersøgelser er indgået som grundlag for arbejdet med udarbejdelsen af handlingsplanen. Som det beskrives mere udførligt i den samtidige besvarelse af SOU alm. del nr. 105, så har udgangspunktet for handlingsplanen været at bygge videre på det arbejde, der blev igangsat som led i *Hjemløsestrategien* (2009-2013) og efterfølgende indsatser. I forbindelse med Hjemløsestrategien og efterfølgende indsatser har evalueringer vist, at Housing First tilgangen kan levere gode resultater i forhold til at sikre hjemløse et liv i egen bolig. Derfor er et af fokusområderne i handlingsplanen at sikre, at langt flere får en virksom og helhedsorienteret indsats, herunder Housing First, ligesom dette understøttes af flere delinitiativer under handlingsplanen.

Ligeledes udvikles der med delinitiativet *Housing first for unge* en mere forebyggende og samlet Housing First indsats for unge hjemløse, som også målrettes en yngre aldersgruppe end tidligere. I løbet af 2018 offentliggøres to evalueringer af tidligere igangsatte indsatser målrettet unge hjemløse, nemlig *En styrket sammenhængende og helhedsorienteret indsats mod hjemløshed blandt unge, med særlig fokus på forebyggelse og tidlig indsats* (2014-2017), hvor den endelige effekt- og implementerings-evaluering afsluttes og offentliggøres i starten af 2018, samt fra initiativet *Midlertidige overgangsboliger til unge hjemløse* (2015-2018), hvor evalueringen forventes med udgangen af 2018. Resultaterne af evalueringerne inddrages i den fortsatte udvikling af indsatsen målrettet unge.

I prioriteringsoplægget indgik også et forslag om *Ny og samlet indsats for økonomi- og gældsrådgivning*. KORA's undersøgelse om gratis økonomi- og gældsrådgivning i Danmark ligger til grund for udarbejdelsen af delinitiativet. Undersøgelsen afdækker forskelle og ligheder i de gældsrådgivninger, der i dag findes på bolig-, beskæftigelses- og socialområdet og peger på centrale elementer i gratis økonomi- og gældsrådgivning, som kan sikre kvalitet, effektivitet og imødekomme af borgernes behov. Delinitiativet bygger bl.a. på de forskelle og ligheder samt centrale elementer for indsatsen. Derfor indeholder initiativet dels et partnerskabsspor, der tager udgangspunkt i de eksisterende strukturer i økonomi- og gældsrådgivningslandskabet med de aktører, der allerede leverer rådgivning. Det vil sige frivillige organisationer, kommuner og boligorganisationer. Dels indeholder initiativet etableringen af en vidensfunktion for økonomi- og gældsrådgivning, som skal bidrage til et kvalitetsløft af indsatsen på tværs af de forskellige aktører, herunder i form af kvalitetsstandarder og viden om indsatsen.

Strategi for et stærkere civilsamfund

Delinitiativet "Styrkelse af det lokale frivillige sociale arbejde" bygger til dels på Evaluering af frivilligcentrene, der er udarbejdet af Rambøll for Børne- og Socialministeriet i 2016. Evalueringen viser bl.a., at kvaliteten i frivilligcentrenes arbejde varierer meget rundt om i landet. I forlængelse af evalueringens konklusioner vedr. frivilligcentrenes arbejde er der udarbejdet nye tildelingskriterier til frivilligcentrene, som centrene skal leve op til for at få tildelt statslig grundfinansiering, og som skal sikre, at centrene arbejder mere mål- og resultatorienteret. De nye tildelingskriterier er godkendt af satspuljepartierne i maj 2017. For at sikre at tildelingskriterierne bliver implementeret i alle frivilligcentre, således at der sker et kvalitetsløft af frivilligcentrenes arbejde lokalt, er

der i initiativet afsat midler til at udvikle og implementere en kvalitetsmodel for frivilligcentrenes arbejde.

Det overordnede mål for samtlige initiativer i strategien for et stærkere civilsamfund om at bekæmpe ensomhed og få flere med i samfundets fællesskaber bygger på resultater af undersøgelserne Fællesskabsmålingen, udarbejdet af VIVE og Trygfonden, samt Frivillighedsundersøgelsen 2017, udarbejdet af Rambøll for Børne- og Socialministeriet.

Sammenhængende og fleksible indsatser til børn og unge med handicap

Initiativforslaget blev udarbejdet med afsæt i anbefalingerne fra arbejdsgruppen til forenkling af hjælp til børn med handicap og deres familier. Arbejdsgruppens afdækning bekræftede et behov for at gøre indsatsen over for børn med handicap mere sammenhængende og fleksibel. Arbejdsgruppen påviste også, at der ikke var lovgivningsmæssige barrierer for sammenhæng og fleksibilitet, men at udfordringerne lå i den lokale tilrettelæggelse af indsatserne. Som afspejling heraf indeholdt oplægget tre delinitiativer: a. *Afdækning, udvikling og udbredelse af Best Practice*, b. *Udvikling og afprøvning af en model for en mere koordineret indgang for forældre til børn med handicap*, samt c. *Nye læringsforløb om koordineret og sammenhængende sagsbehandling*. Det lå i oplægget, at den nye model, som skulle udvikles og afprøves under delinitiativ b., skulle tage afsæt i kommunernes erfaringer med eksisterende modeller for koordineret sagsbehandling, og at erfaringerne med den nye model skulle indsamles og udbredes til alle landets kommuner.

Handlingsplan til styrkelse af kvaliteten i sagsbehandlingen på handicapområdet

Initiativet er bl.a. udarbejdet på baggrund af det danmarkskort over omgørelsesprocenterne i klagesager på socialområdet i alle landets kommuner, som ministeriet offentliggjorde i juni 2017.

Børnerettighedspakke til forebyggelse af mistrivsel og overgreb

Som led i prioriteringsoplægget indgik et delinitiativ om permanentgørelse af den udvidede åbningstid for henvendelser til BørneTelefonen for at sikre børns direkte adgang til hjælp og rådgivning. Børns Vilkår har i august 2017 udarbejdet "Evalueringsnotat vedr. BørneTelefonens Nattelinje". Af evalueringsnotatet fremgår det bl.a., at henvendelserne til BørneTelefonen i den udvidede åbningstid generelt vurderes at have en mere alvorlig karakter, end henvendelserne i dagtimerne. Endvidere fremgår det, at de børn og unge, der får hjælp af BørneTelefonen i nattetimerne er glade for at kunne få kontakt til en voksen, der vil lytte og kan hjælpe, om natten.

Som led i prioriteringsoplægget indgik også et delinitiativ om udbredelse af børns kendskab til egne rettigheder for at styrke børns modstandskraft og forebygge overgreb. Som led heri blev der afsat midler til Red Barnet til udbredelse af børns kendskab til egne rettigheder for at styrke børns modstandskraft og forebygge overgreb. Initiativet tager udgangspunkt i erfaringerne fra Børns Beredskab, som Red Barnet udviklede som led i Overgrebspakken (satspuljen for 2013) med fokus på børn i den skolepligtige alder. Slutevalueringen af Børns Beredskab peger generelt på positive erfaringer, herunder at børnene er blevet bedre til at identificere både fysisk og psykisk vold samt at kendskabet til børns rettigheder er steget. Det fremgår endvidere bl.a. at flere lærere og pædagoger føler sig sikre på, hvordan de skal handle ved mistanke om overgreb mod børn.

Mere kvalitet i plejefamilier – en bedre opvækst for det anbragte barn

Initiativerne i "Mere kvalitet i plejefamilier – en bedre opvækst for det anbragte barn" baserer sig bl.a. på to undersøgelser af plejefamilieområdet, som Børne- og Socialministeriet fik udarbejdet forud for forhandlingerne. Den ene undersøgelse er en større undersøgelse af plejefamilieområdet, som Ankestyrelsen har gennemført. Undersøgelsen består af tre delrapporter: 1) Plejefamiliers karakteristika, 2) Plejefamiliers vilkår: Uddannelse, supervision og aflønning og 3) Supplerende støtte til børn og unge

anbragt i familiepleje. Den anden undersøgelse er en kortlægning af kommunernes udgiftsdækning af netværksplejefamiliers omkostninger ved at have barnet boende, som BDO har lavet for ministeriet. Undersøgelserne har fungeret som vidensgrundlag for prioriteringsoplægget og de løsninger, der blev lagt op til heri.

Med venlig hilsen
Mai Mercado